

Bratia a sestry,

Ježiš najprv povolal za svojich učeníkov štyroch mužov, ktorí boli rybári. Potom povolal k nasledovaniu Matúša, ktorý bol colník. Nie je tam žiadny systém alebo kritériá, ktoré by sme vedeli opísať. Učeníkov bolo nakoniec 12 a bola to veľmi rôznorodá skupina. Tvorili ju ľudia s rôznymi povolaniami, vzdelaním a postojom k vtedajšiemu náboženskému zriadeniu. Aj na tom vidíme, že Božie konanie sa nedá vystihnúť. Boh presahuje naše predstavy. Božie pôsobenie je nad naše chápanie. V knihe proroka Izaiáša je napísané: „Lebo moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty - znie výrok Hospodinov - ale ako nebesá prevyšujú zem, tak moje cesty prevyšujú vaše cesty a moje myšlienky vaše myšlienky.“ (55, 8-9)

Božie nevystihnuteľné pôsobenie by nás malo viesť k tomu, aby sme nikoho neposudzovali a neodsudzovali. Nádej je tu pre každého. Ježiš povolal colníka Matúša za svojho učeníka nečakane. Nevieme, kedy sa môže v srdci človeka zrodiť viera. Božia náruč je otvorená. Zmena v živote človeka môže byť nečakaná, radikálna a trvalá. Rybárov povolal Ježiš, keď boli v práci. Čistili svoje siete. Prestali loviť ryby a začali šíriť Ježišovo učenie. Matúš bol tiež v zamestnaní, keď ho Ježiš uvidel. Sedel na colnici. Vykonával svoju prácu. Colnica sa v tej dobe nachádzala pri vstupnej bráne do mesta. Matúš vyberal od prichádzajúcich poplatok. Ježiš mu povedal, aby ho nasledoval. Matúš neváhal. Pochopil to, ako ponuku, ktorá sa už nemusí opakovať. Vstal a nasledoval Ježiša. Opustil to, čo mal. vzdal sa svojej pôvodnej a aj výnosnej práce a stal sa Ježišovým nasledovníkom. Bola to úplne iná činnosť v mnohých ohľadoch. Možno to mnohých prekvapilo a možno aj samého Matúša.

Božie slovo je mocné. Nevieme, koho a kedy môže Božie slovo osloviť. Ani prví apoštoli nevedeli, aká bude reakcia na ich zvestovanie. Pavol v jednom liste uvádza: „Čo je Apollo? Čo Pavel? Služobníci, skrze ktorých ste uverili, a to každý tak, ako mu dal Pán. Ja som zasadil, Apollo polial, ale Boh dal vzrast; takže ani ten, čo sadi, ani ten, čo polieva, nič nie je, ale Boh, ktorý dáva vzrast.“ (1 Kor 3, 5-7) Našou úlohou je ďalej šíriť to, čo sme prijali. Máme zvestovať evanjelium, ale výsledok nie je v našej moci. Ak je evanjelium s vierou prijímané, je to dielo Ducha Svätého. Bohu patrí chvála za každého, kto sa rozhodne nasledovať Krista.

Ježiš prišiel na tento svet, aby priniesol nádej pre každého. Prijímal každého, kto k nemu prichádzal. Rovnako dnes môže vierou prijať Ježiša Krista každý človek bez ohľadu na chyby, ktorých sa dopustil. Izraelci hádzali colníkov do jedného vreca s hriešnikmi. Colníkov všeobecne pokladali za kolaborantov a zlodejov. Colníci boli bohatí. Vedelo sa, že vyberajú viac, ako bolo nariadené a nechávajú si to pre seba. Ešte aj to, čo odovzdali, išlo do pokladnice v Ríme. Rimania ich krajinu obsadili a uctievali iných bohov. Niet sa, čo čudovať, že colníci neboli obľúbení. Ježiš Matúša neobišiel. Netváril sa, že ho nevidí. Aj Matúš smel nasledovať Krista.

Neskôr Ježiš sedel za jedným stolom s colníkmi a hriešnikmi. Bolo to v Matúšovom dome. Sedieť za jedným stolom pri spoločnom jedle bolo vyjadrením spoločenstva. Hneď v prvom žalme je napísané: „Blahoslavený muž, ktorý nechodí podľa rady bezbožníkov, na ceste hriešnikov nestojí a v kruhu posmievačov nesedí,“ (1, 1) Ježiš akoby do takejto spoločnosti nepatril. Možno nám zneje čudne slovo hriešnici. Veď všetci ľudia sú hriešni. Pod slovom hriešnici sa v dnešnom texte myslia ľudia, ktorí nežili podľa náboženských predpisov.

Protipólom mali byť ľudia, ktorí striktno dodržiavali všetky náboženské zákony, a teda pokladali sa za spravodlivých.

Pripomína to záverečnú scénu z podobenstva o márnoträtom synovi. Mladší syn premrhal to, čo od otca dostal. Vrátil sa s pokorou domov a prosil otca o odpustenie. Otec usporiadal hostinu a všetci sa radovali. Neradoval sa jeden človek. Bol to jeho starší syn. Narozdiel od svojho mladšieho brata zostal doma, nepremrhal polovicu majetku, počúval a plnil otcove nariadenia. Pokladal sa za spravodlivého a brata za hriešnika. Tak ako starší syn nechápal, ako môže otec stolovať s mladším synom, nerozumeli farizeji, ako môže Ježiš vytvárať spoločenstvo s colníkmi a hriešnikmi. Pýtali sa učeníkov: „Prečo váš majster je s colníkmi a hriešnikmi?“ Nevieme, či sa pýtali s pohoršením alebo s úprimným záujmom, čo tým vlastne Ježiš sleduje. Faktom je, že to nechápali. Ježiš poukázal na Božie milosrdenstvo. Majú sa naučiť, čo to znamená Božie milosrdenstvo.

Musel sa to naučiť aj prorok Jonáš. Jonáš vedel, že Boh je milosrdný, a preto nechcel ísť do Ninive. Nechcel zvestovať Božie slovo, aby Ninivčania neboli zachránení. Ľudia v Ninive konali to, čo je zlé. Keď počuli Božie slovo, začali činiť pokánie. Dôverovali Bohu, a tak boli zachránení. Na Jonášovi je zarážajúce, že vedel, že Boh je milosrdný, ale zároveň mal svoju predstavu o tom, ako by sa Božie milosrdenstvo malo prejavovať. Akoby bolo Božie milosrdenstvo vyhradené iba pre niektorých ľudí. Boh je milosrdný a aj nás vedie k tomu, aby sme mali v srdci milosrdenstvo. Milosrdenstvo je opakom odsúdenia alebo zavrhnutia. Nemáme súdiť, ale zvestovať milosrdenstvo.

Ježiš sa prirovnáva k lekárovi. Hriech je prirovnaný k chorobe. Kto je chorý, prichádza za lekárom, aby mu pomohol. Hriech nás oddeľuje od svätého Boha. Iba Boh má moc zmeniť to. Preto prišiel Ježiš na svet. Vedomie vlastnej hriešnosti môže byť prekážkou, aby človek prišiel k Ježišovi. Vidíme to aj na apoštolovi Petrovi. V Evanjeliu podľa Matúša je povolanie Petra opísané veľmi stručne. V Evanjeliu podľa Lukáša je povolanie Petra opísané obsérnejšie a trochu inak. Ježiš povedal Petrovi, aby išli loviť ryby. Peter najprv nechcel. Lovili celú noc a nič nechytli. Nakoniec však urobil, ako mu Ježiš povedal. Chytili množstvo rýb. Peter vtedy Ježišovi povedal: „Odíd' odo mňa, Pane, lebo som hriešny človek.“ (Lk 5, 8) Ježiš od Petra neodíšiel. Peter smel ísť za Ježišom.

Bratia a sestry, pozvanie k záchrane platí pre každého. Sme rozdielni, ale nad nami je jeden Boh, ktorý je láska. Ježiš sa nemení. Prišiel na svet, aby zachránil hriešnikov. Aj my sme nasledovať Krista. Veríme, že je náš Záchranca. Spoznali sme Božie milosrdenstvo. Spoznali ho Matúš, Peter a mnohí ďalší. Zvestujme ďalej posolstvo o Božom milosrdenstve. Ježiš volá hriešnikov. Vďaka Ježišovi je na svete nádej pre každého. Nie je to zavrhnutie, ale záchrana. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Rimanom v 15. k.:

Ved' ani Kristus nemal záľubu v sebe, ale - ako je napísané: Potupovania tých, čo ťa hanobia, padli na mňa. Lebo čokoľvek bolo napísané nám na poučenie, bolo napísané, aby sme skrze trpezlivosť a skrze útechu Písom mali nádej. A Boh trpezlivosti a útechy nech vám dá byť jednomyselnými medzi sebou podľa Ježiša Krista, aby ste jednou myslou a jednými ústami oslavovali Boha a Otca nášho Pána Ježiša Krista.

Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účastenstvo Ducha Svätého so všetkými vami. Amen.